ŘÍMSKÁ ARCHITEKTURA

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SVATYNĚ, CHRÁMOVÁ ARCHITEKTURA

ŘÍMSKÁ ARCHITEKTURA

SVATYNĚ, CHRÁMOVÁ ARCHITEKTURA

VY_32_INOVACE_DVK1214

- Autor: Mgr. Jan Souček
- Vznik: 09 / 2012
- Téma: Antické umění
- Předmět: DVK / 1. ročník
- Anotace: Obrazová prezentace vývoje Římské chrámové architektury

Římský chrám

byl odvozen jak z řecké, tak z etruské architektury. **Stál na pódiu, měl hlubokou předsíň a často trojdílnou cellu,** protože v ní byla uctívána triáda bohů.

Římský chrám vychází z tradice chrámu řeckého, avšak navazuje i částečně na tradici etruskou, proto se v některých bodech od řeckého chrámu liší. Například římský chrám, na rozdíl od řeckého, se neobracel průčelím na všechny čtyři strany a měl tudíž silný **frontální akcent.**
Dalším rozdílem byla fasáda s mnohem **hlubší sloupovou předsíní**.
Byl tedy záměrně navržen tak, aby ovládl dav lidí stojících pod ním při náboženských obřadech i při veřejných proslovech
z pódia.

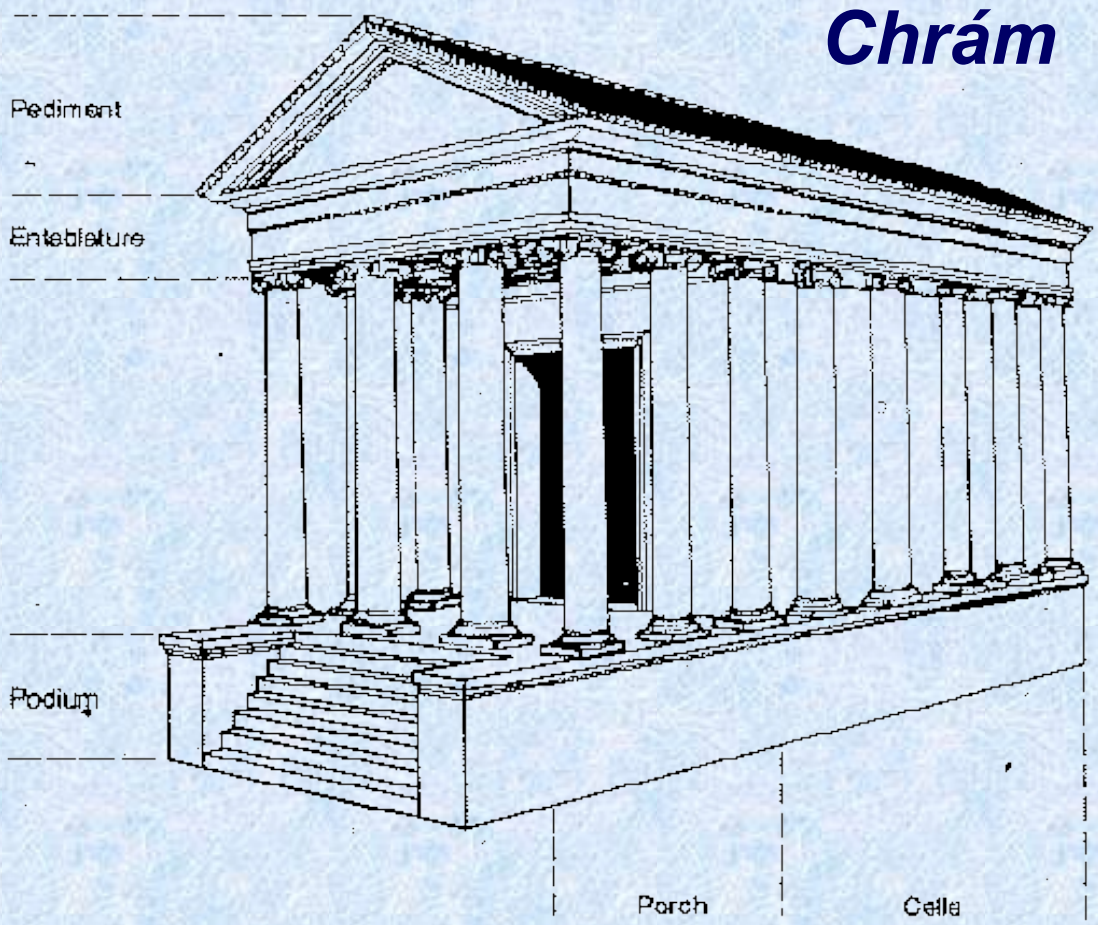

Kompozice svatyní byla založena na **symetrii**, poměrovém souladu, který museli stavitelé co nejbedlivěji dodržovat. Jedině takovéto svatyně byly považovány za krásné a jejich tvary měly u člověka vyvolávat harmonii a klid.

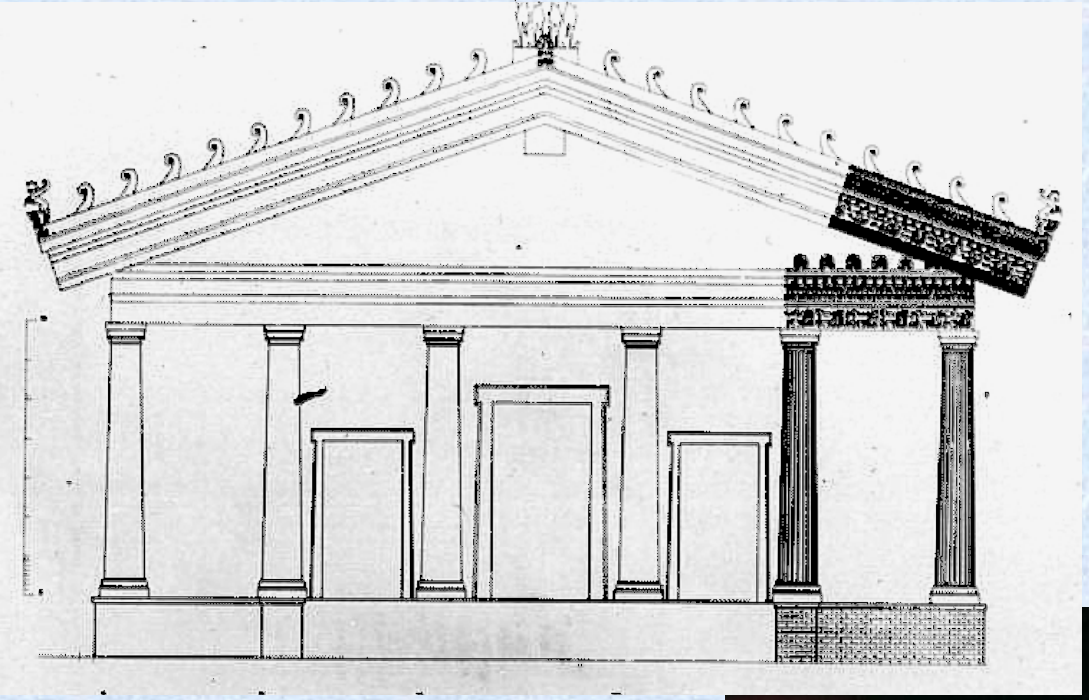

Chrám
Jupitera Kapitolského
Rome

Můžeme dále rozdělit chrámy podle velikosti podezdívky (tribunal) . Nejjednodušeji takto můžeme rozdělit chrámy na dva druhy. Na chrámy mající podezdívku a na chrámy podezdívku nemající. Nutno však poznamenat, že chrámy s podezdívkou, a to poměrně vysokou byly v římské architektuře mnohem častější. Můžeme také rozdělit chrámy na podiové a stupňovité

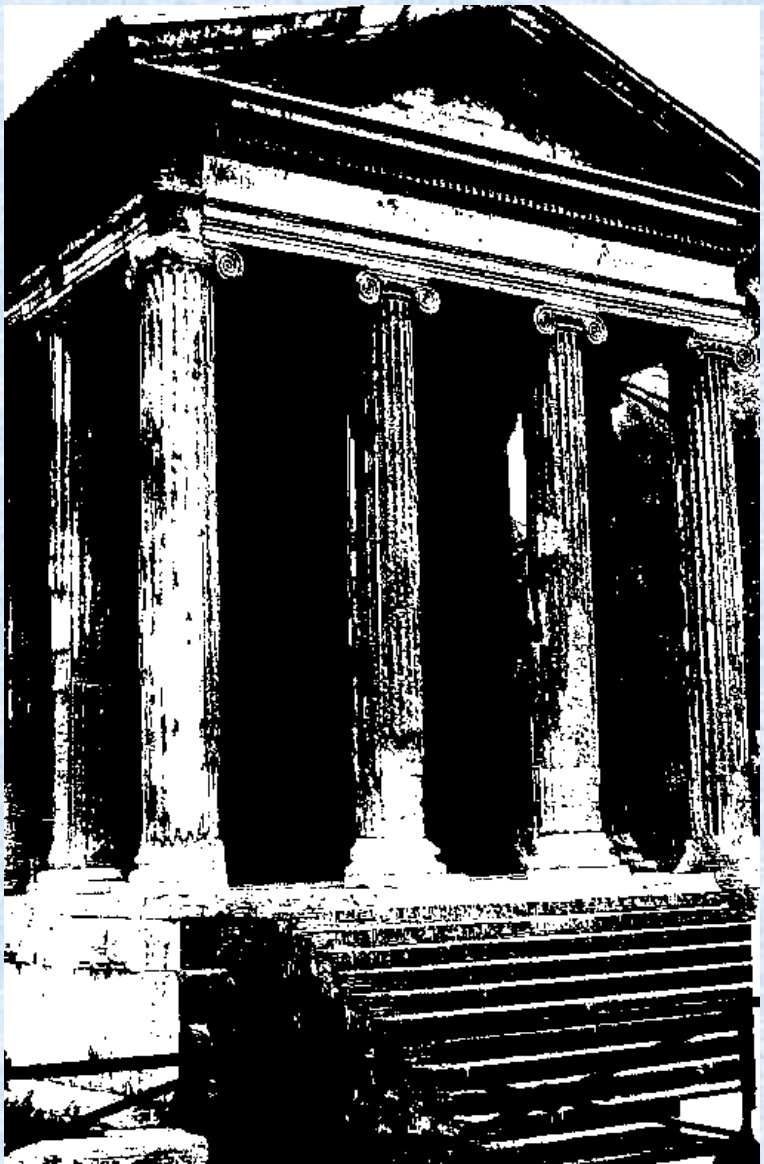

Temple of Fortuna Virilis

Chrám mužské štěstěny

Forum Boarium

Rome

Temple of Fortuna Virilis
Forum Boarium
Rome

Temple of Fortuna Virilis
The the Temple of Fortuna Virilis was dedicated to the god Portumnous, protector of harbors and sea trade. It's from the **second century**, but was turned into a church in 872, which preserved it.

Temple of Fortuna Virilis
Forum Boarium
Rome

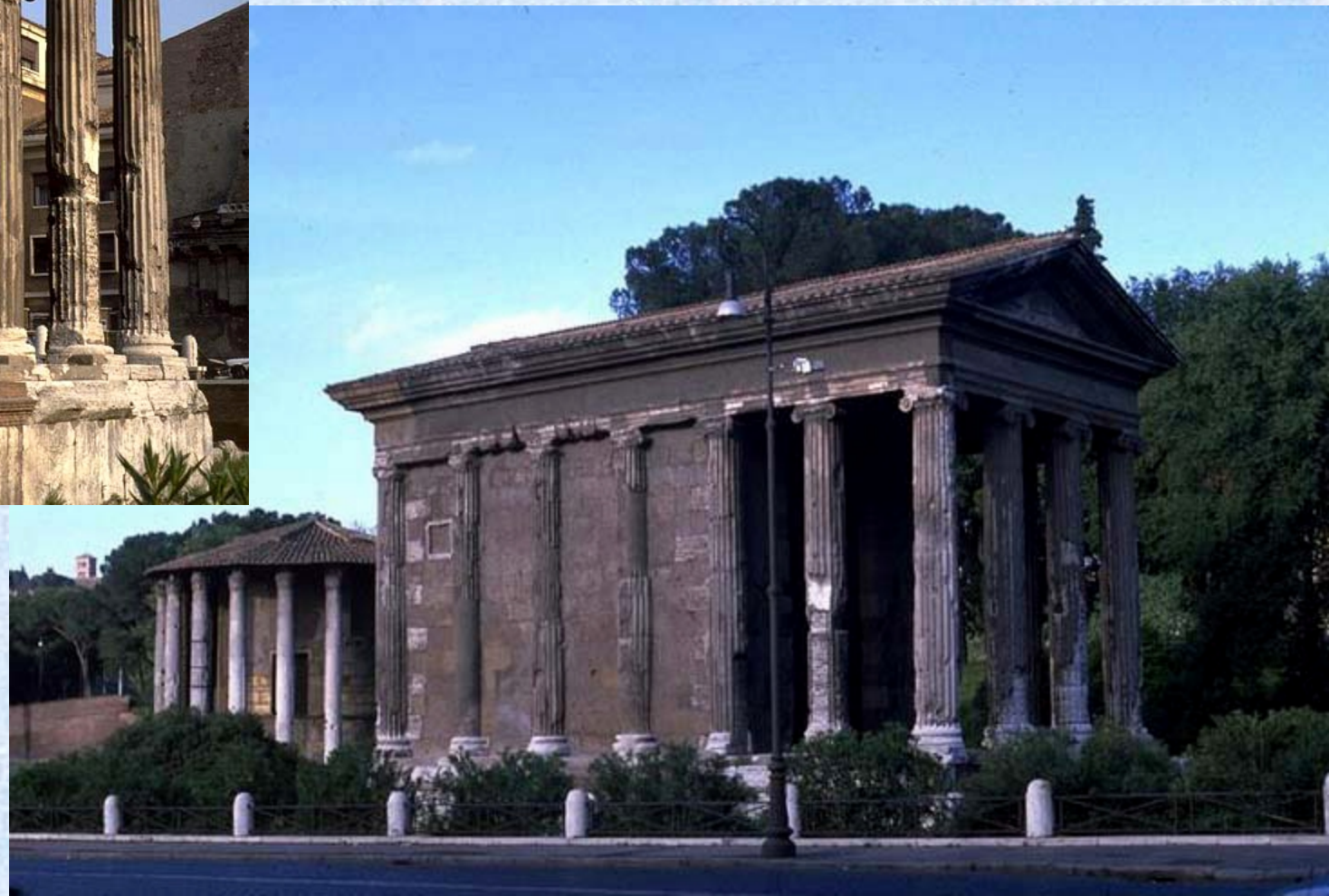

Maison Carree
Nimes_France

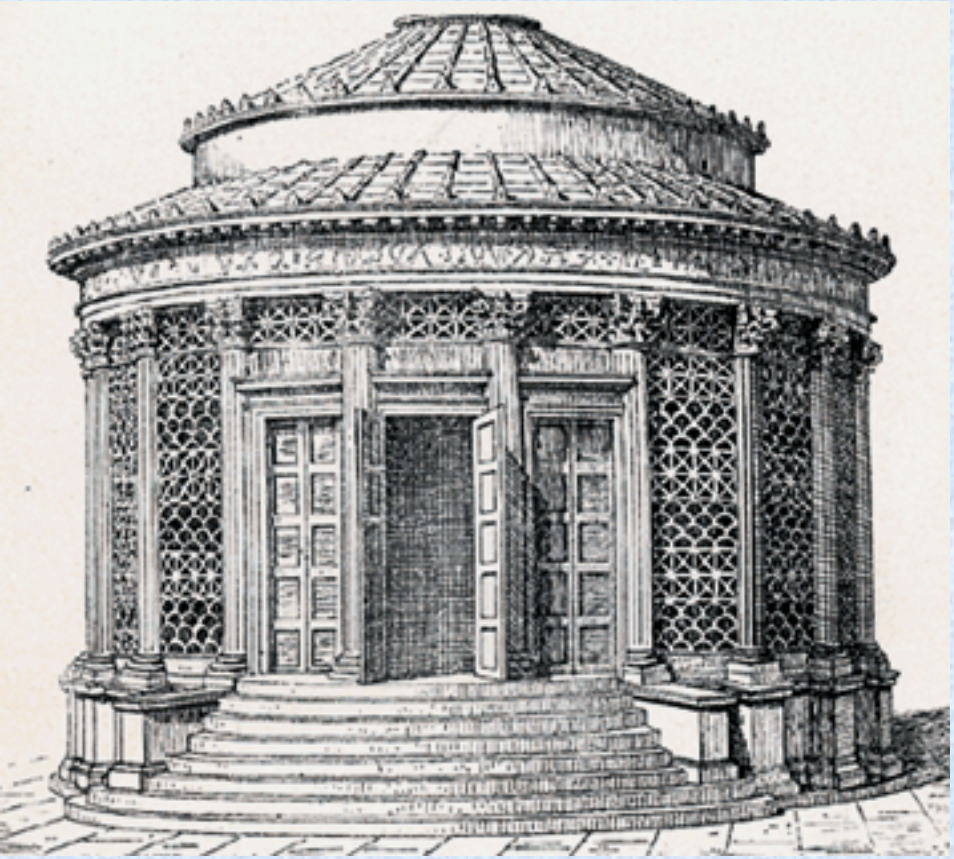

Vesta temple

Chrámy kruhové a okrouhlé

I tyto chrámy je možno roztřídit. Jeden druh je nazýván monopteroi a je to chrám bez celly. Druhý druh se nazývá peripteroi a tento chrám má sloupy okolo okrouhlé celly.

Chrámy stavěné bez celly mají zvýšenou podezdívku (tribunal) se stupňovitým výstupem o třetině jejího průměru. Sloupy mají pak průměr jako jedna desetina jejich výšky.
Zato chrámy postavené jako pripteros mají dva stupně a stylobat . Cella měla mít průměr o velikosti výšky sloupu.

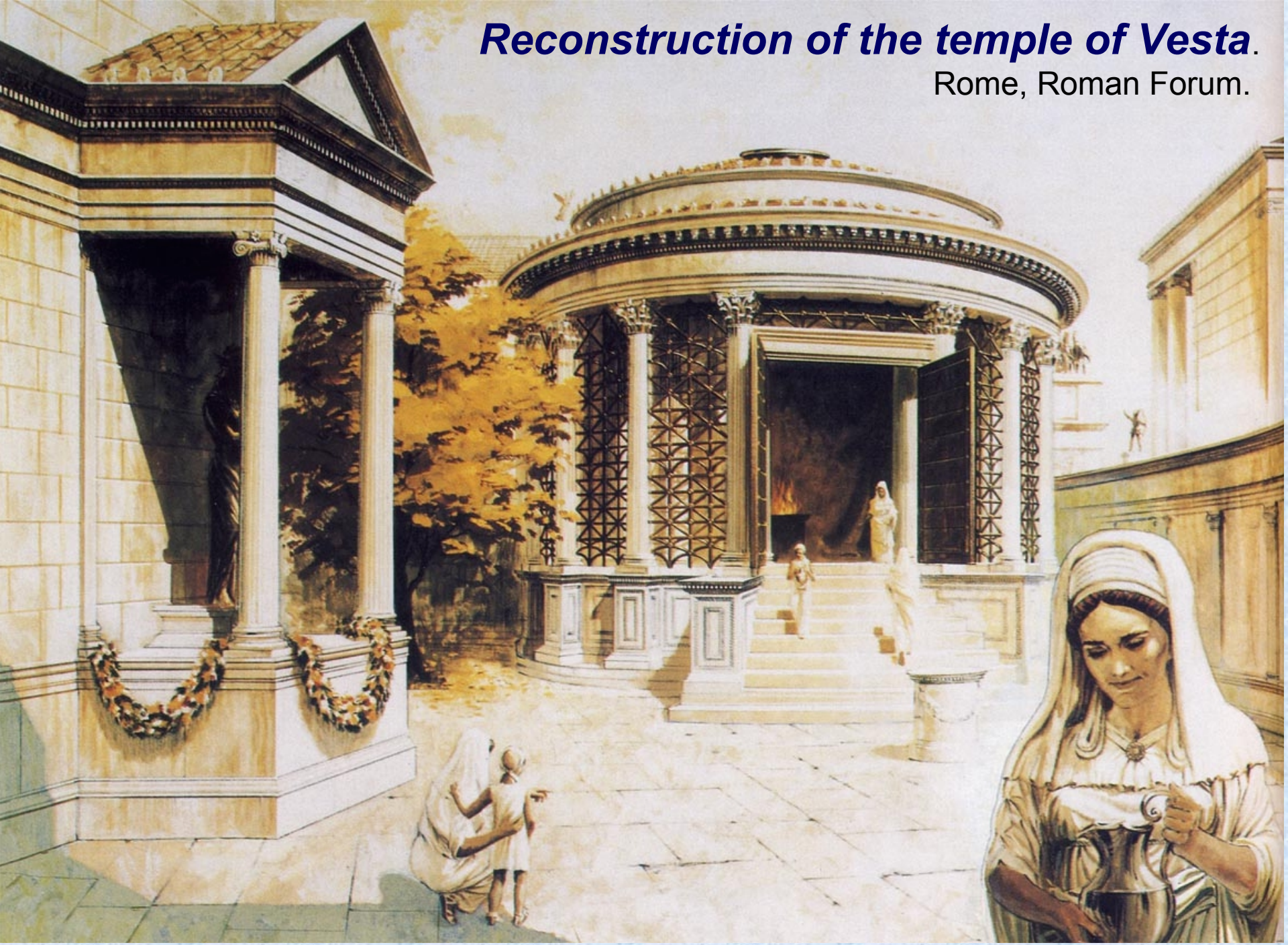

Reconstruction of the temple of Vesta.

Rome, Roman Forum.

The temple of Vesta.

Rome, Roman Forum.

Temple of Hercules Victoris

Temple of Hercules Victor
Rome, Forum Boarium.

Temple of Hercules Victoris
When I first came to Rome in the late 70's, this temple was reffered to as the **Temple of the Vesta**. It's not. The temple was dedicated in 142.

Temple of Hercules Victoris

Temple of
Hercules Victor
Rome
Forum Boarium

Temple of Hercules Victoris

Temple of Hercules Victor
Rome, Forum Boarium.

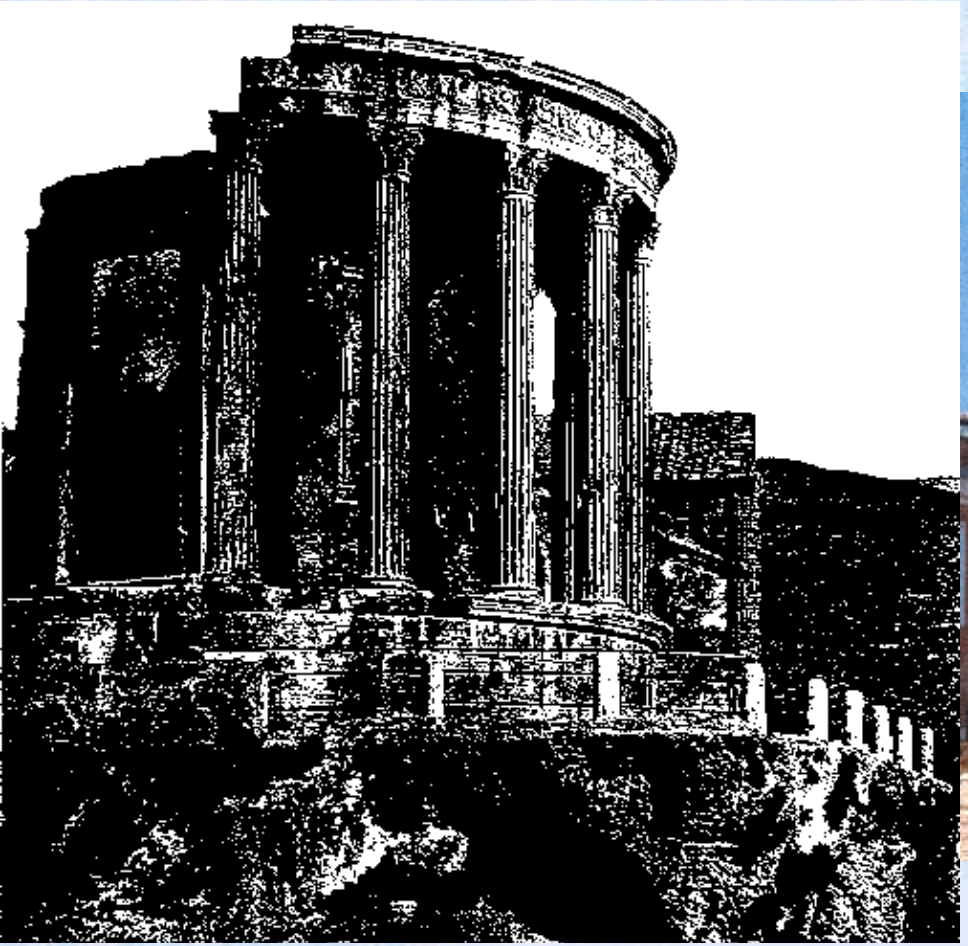

Temple of the Sibyl /Vesta/ Tivoli

The Temple of Saturn

Saturnův chrám (*Tempio di Saturno*) je patrně nejstarší římský chrám, jehož kořeny sahají až do samotných prvopočátků římské republiky. Svatyně, která je zasvěcena bohu zemědělství a žní Saturnovi, se nachází na západním konci Fora Romana na úpatí Capitolia vedle Vespasianova chrámu a baziliky Julia.

Saturnův chrám

První chrám na tomto místě byl pravděpodobně vystavěn v etruském stylu. Během Diokleciánovy restaurace získala budova iónskou podobu, což dokazují 11 metrů vysoké sloupy. Zbylo jich celkem osm - šest v hlavním průčelí směrem do Fora Romana a jeden z každé stran.

Sloupy, v průčelí jsou vyrobeny z šedé žuly, zatímco zbývající dva po stranách byly vytesány z žuly červené. Zajímavé je, že ačkoliv samotné sloupy, jejichž průměr u základny dosahuje 1,43 metrů, jsou zařazeny do iónského řádu, některé podstavce mají spíše vlastnosti řádu korintského.

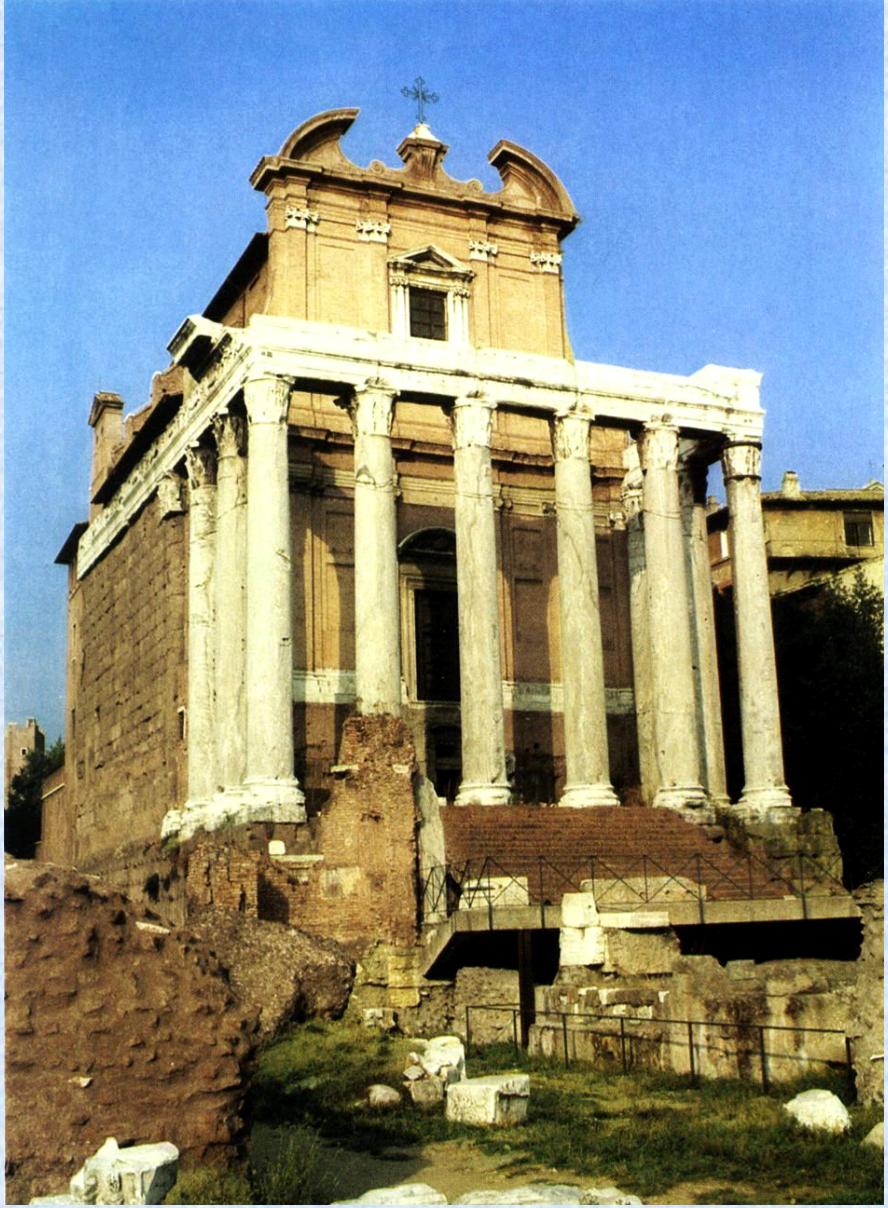

Temple of Antonius & Faustina

Rumor was that Faustina was unfaithful; Antonius was so pious he built a temple for her in the forum.

The remains of the Temple of Antonius and Faustina has been incorporated into a baroque period Christian church.

Antoninus Pius
& Faustina Temple
Forum Romanum

Temple of Antoninus and Faustina

Pantheon

PANTHEON INSTITUTE
Study Abroad Programs in Rome

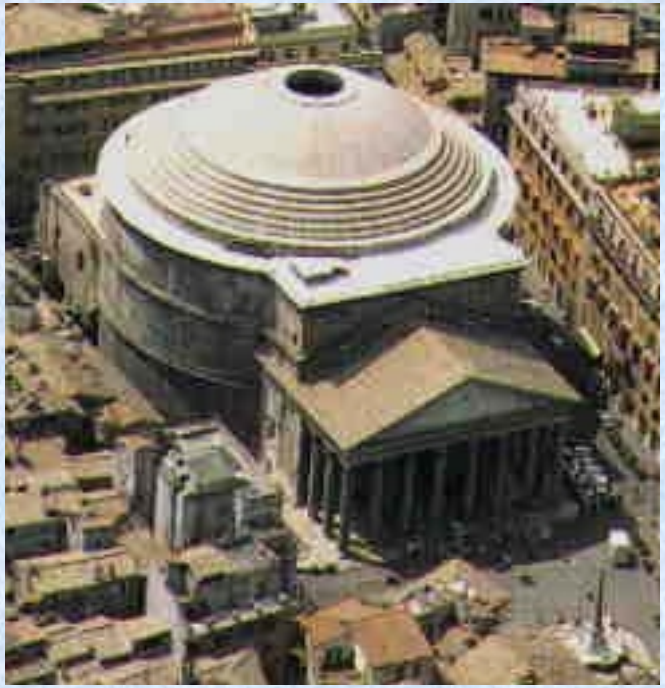

M·AGRIPPA·L·F·COS·TERTIVM·FECIT

Panteon je velký kruhový, centrální chrám, který byl po dlouhém vývoji zasvěcen všem bohům (Římané nikomu nevnucovali ani nezakazovaly jakékoli náboženství, jen když uznávali božské postavení císaře, navíc občas Římané uctívali i cizí bohy; co kdyby to fungovalo?).
Chrám dnes postrádá původní obložení barevnými mramory, sochařskou výzdobu i bronzovou střešní krytinu.
V osmnáctém století z něj byl křesťanský chrám a měl navíc dvě věžičky, k tomu se v něm pohřbívaly významné římské a italské osobnosti, čímž se slovo panteon přeneslo na označení čestných síní.
Interiér chrámu tvoří absolutní centrálu (má stejnou výšku a průměr a lze do něj tedy vepsat kouli). Ve 43,3 metrů široké kazetově členěné kupoli je devítimetrový otvor – světlík. Zdivo (dole až 6 m široké) je budováno za použití betonu a ztužováno cihelnými oblouky

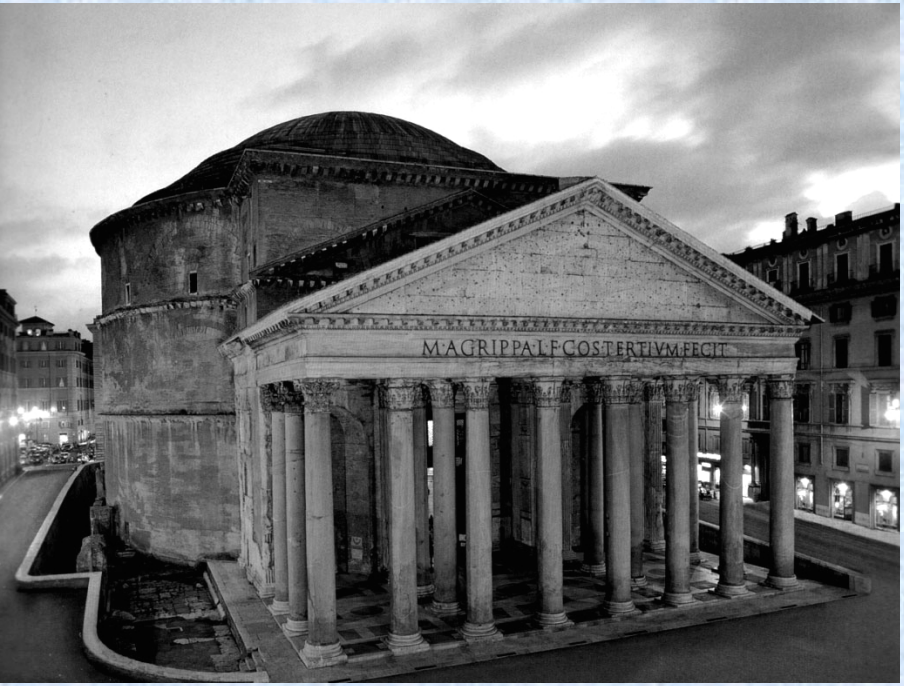

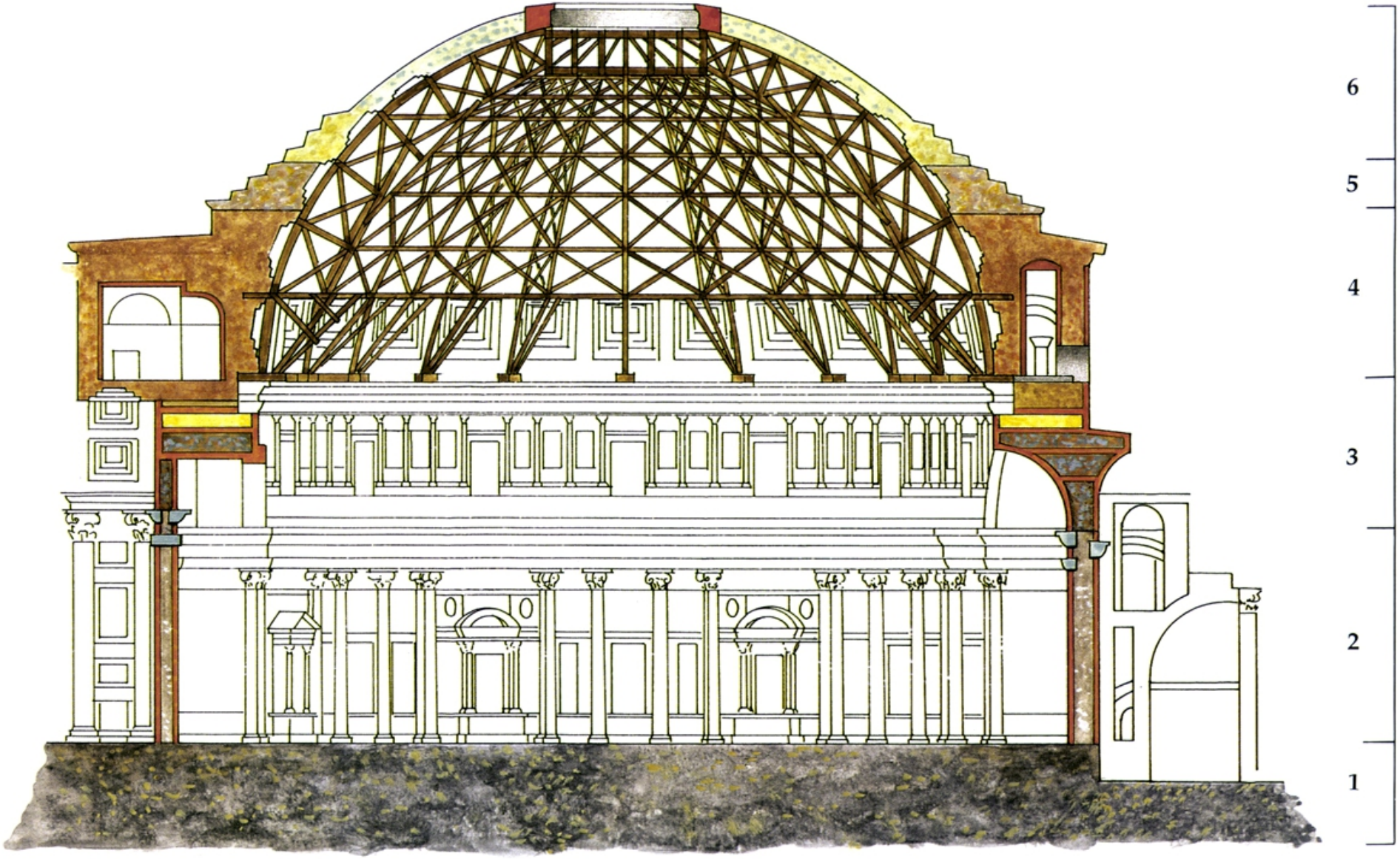
6
5
4
3
2
1

M·AGRIPPA·L·F·COS·TERTIVM·FECIT

Pantheon

Centrem chrámu je ohromná aula o stejném průměru a výšce 43 m zakrytá polokulovitou klenbou, v jejímž středu je otvor (opaion) o průměru 9 m. Na stavbu kupole byl pravděpodobně vůbec poprvé použit beton.

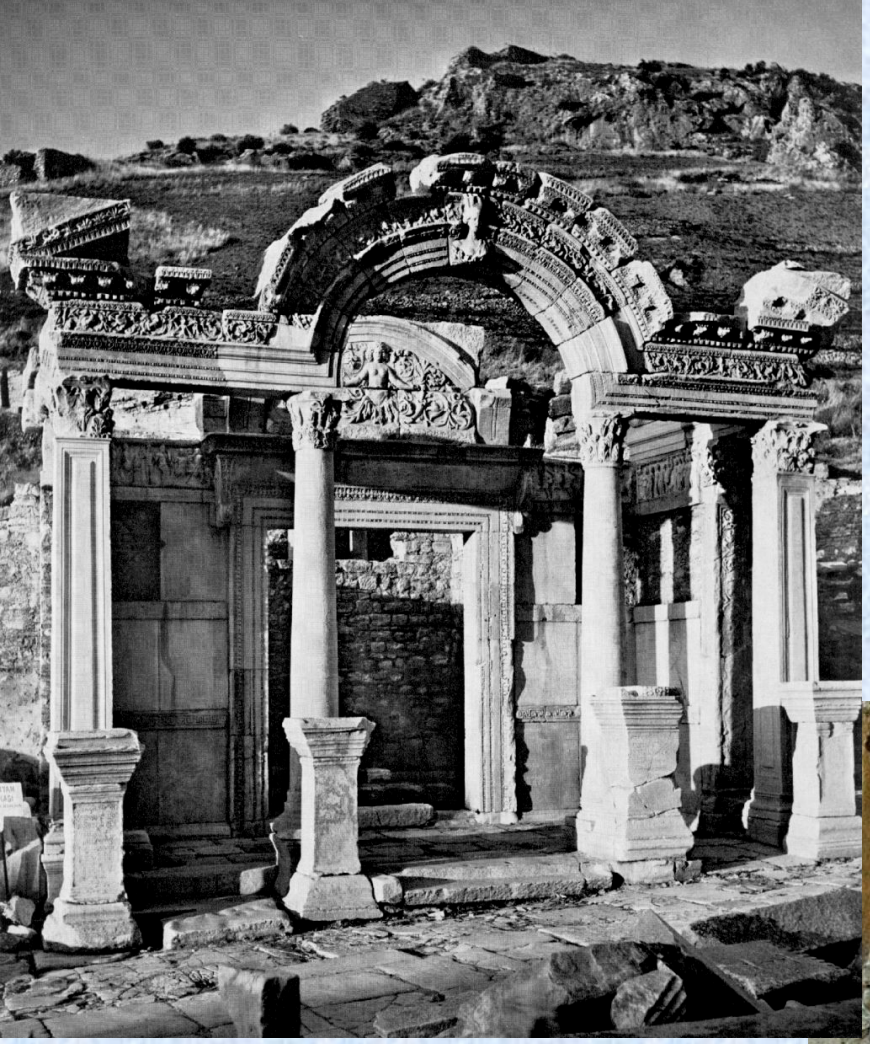

Hadrianus temple

Ephesos

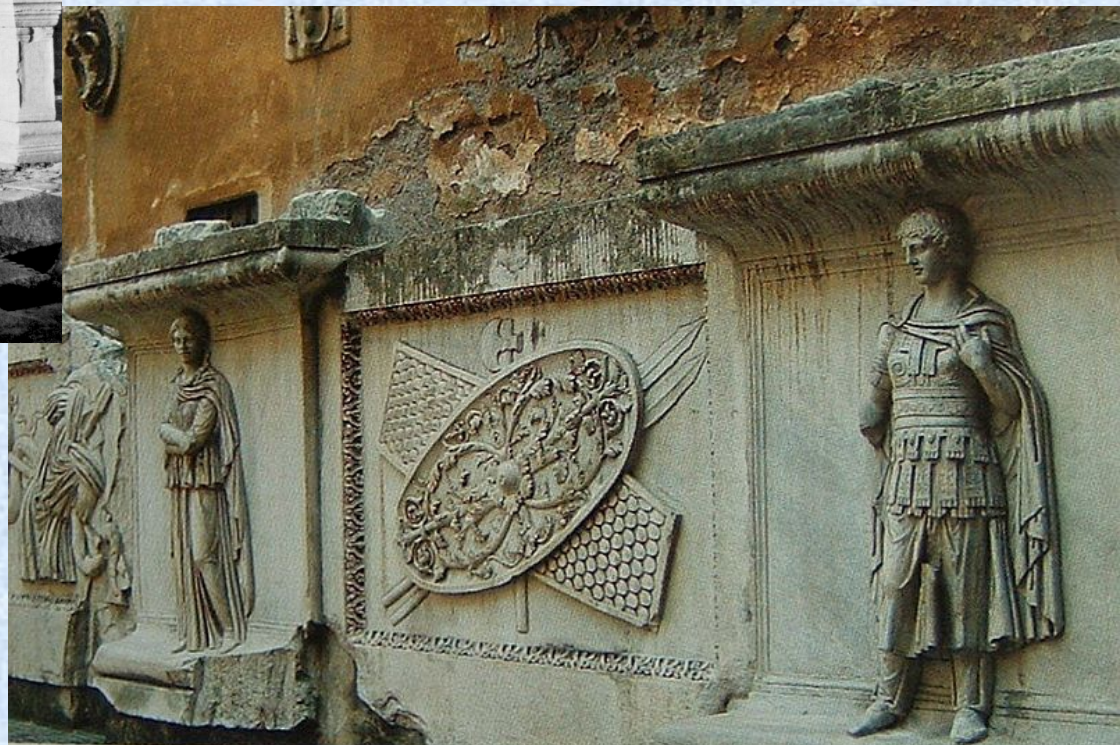

Chrámový okrsek Baalbek

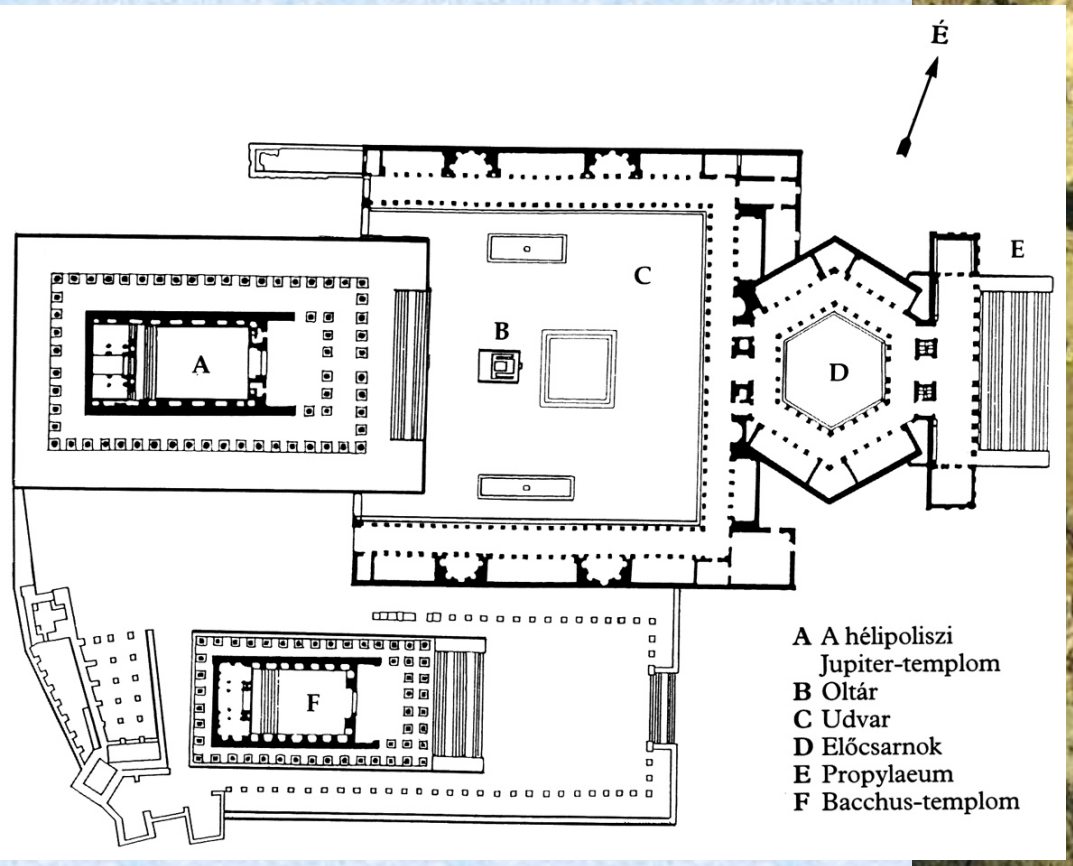

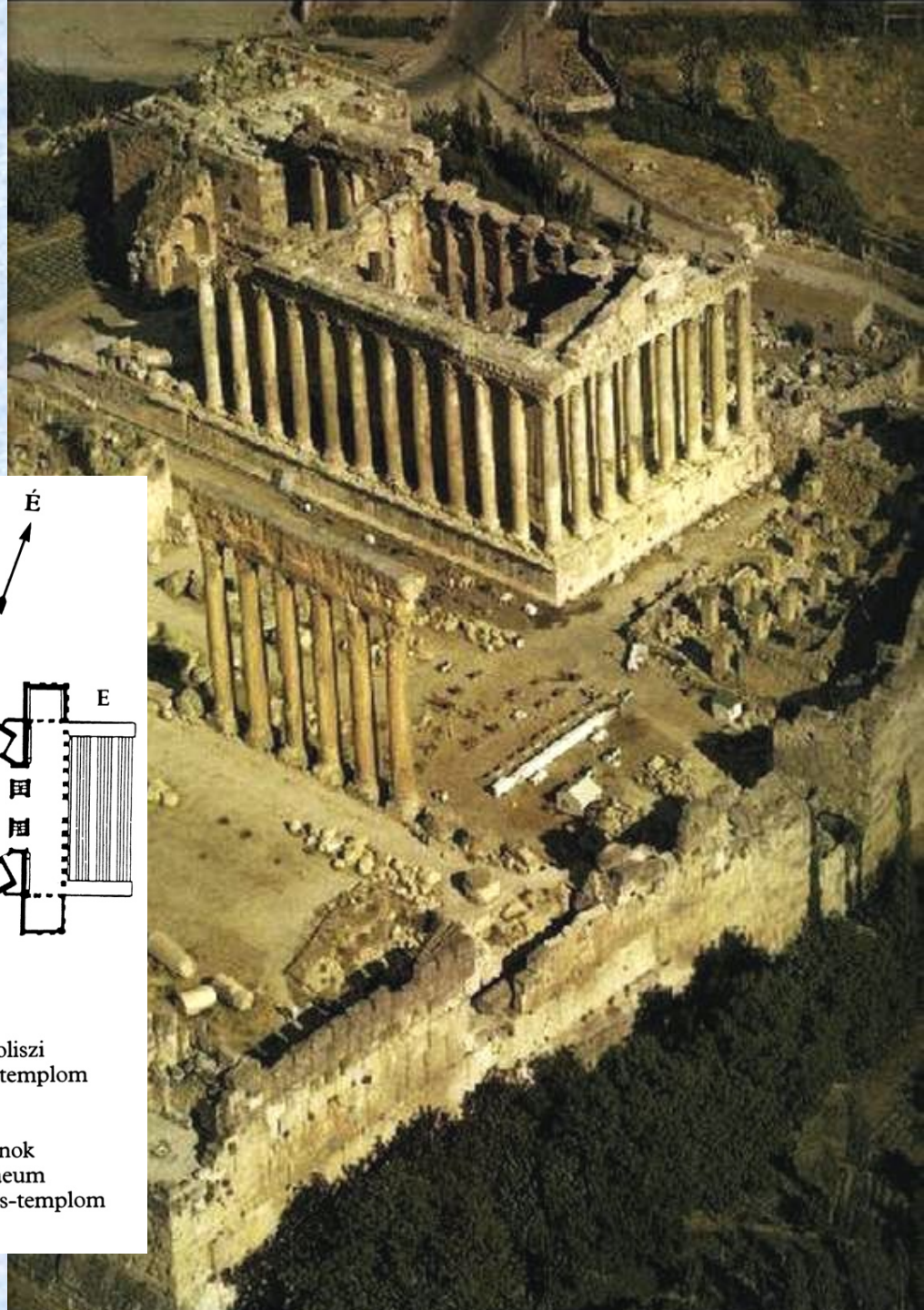

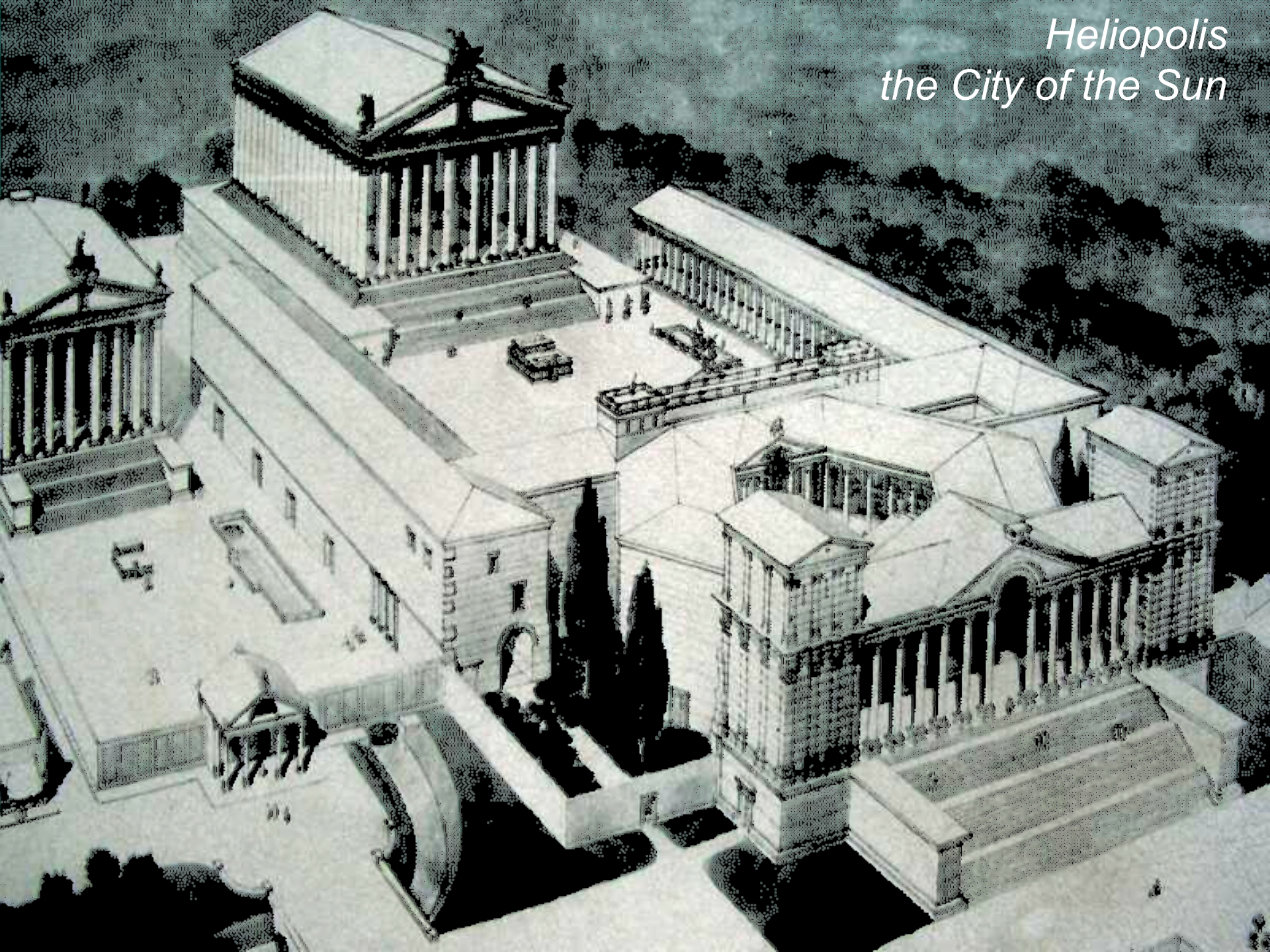
Heliopolis
the City of the Sun

Location of Baalbek, Libanon

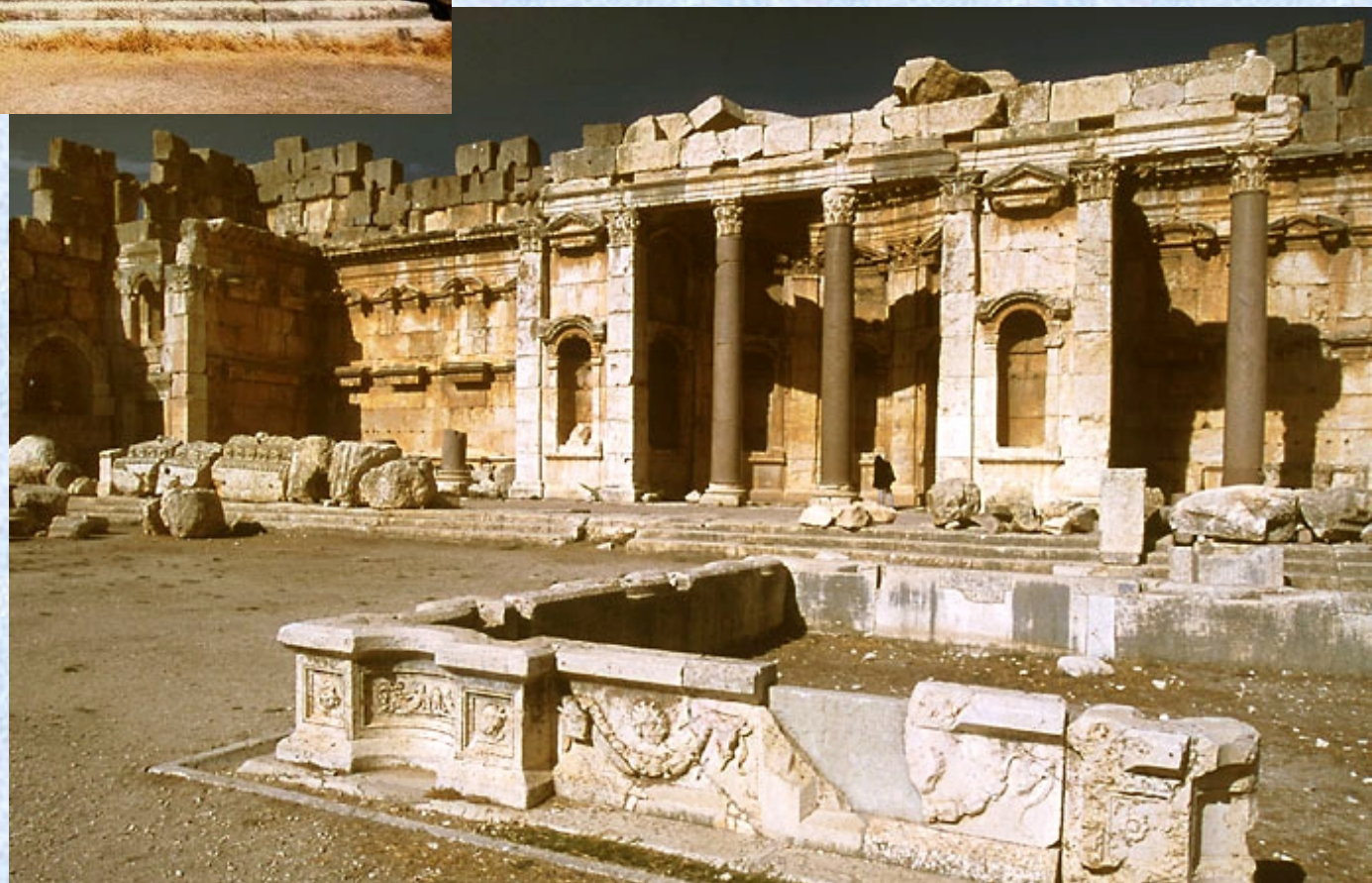

Temple of Bacchus

Temple of Bacchus, detail

Temple of Jupiter in Baalbek

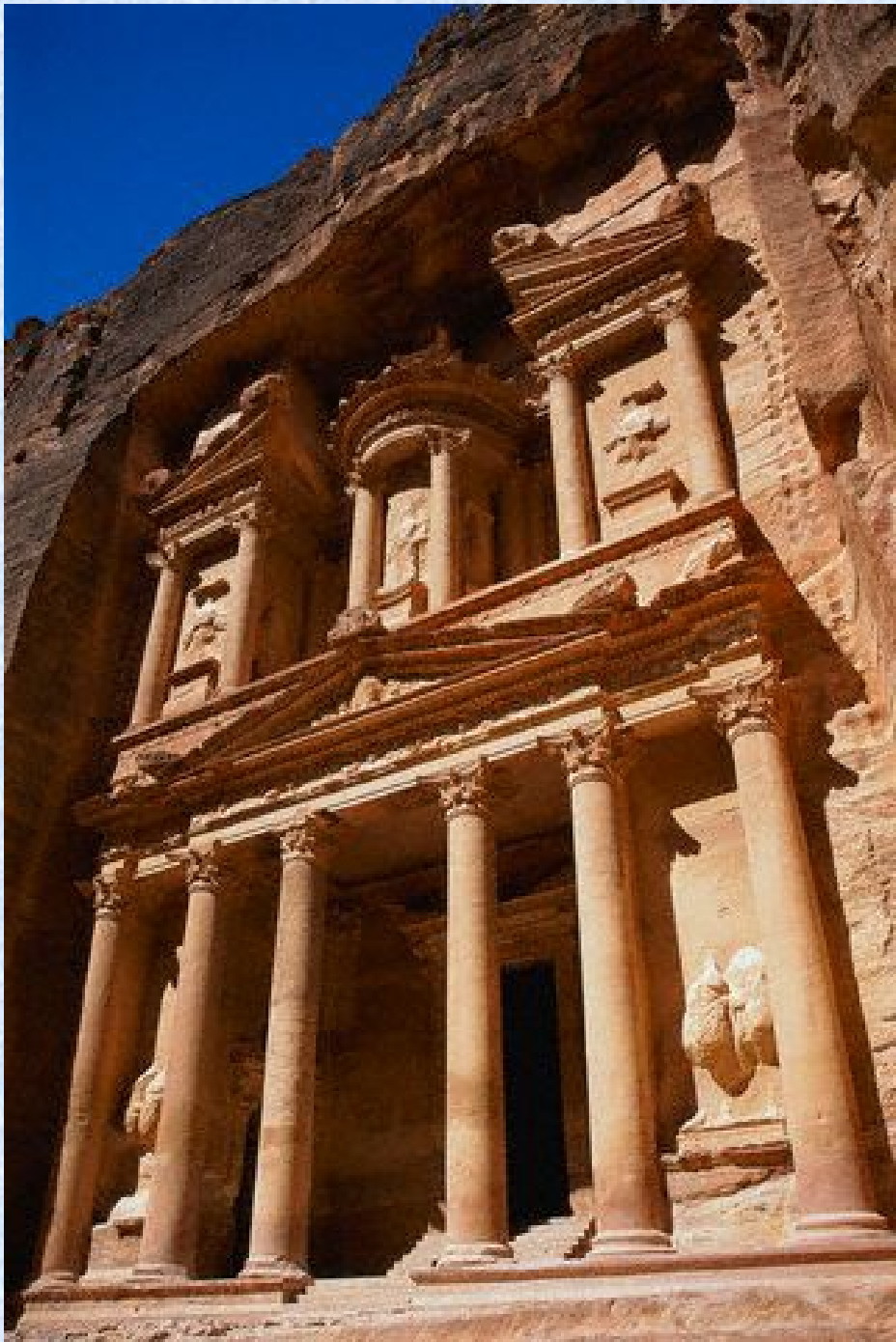

Rock-cut-tomb of ed-Deir

Petra, Jordanian

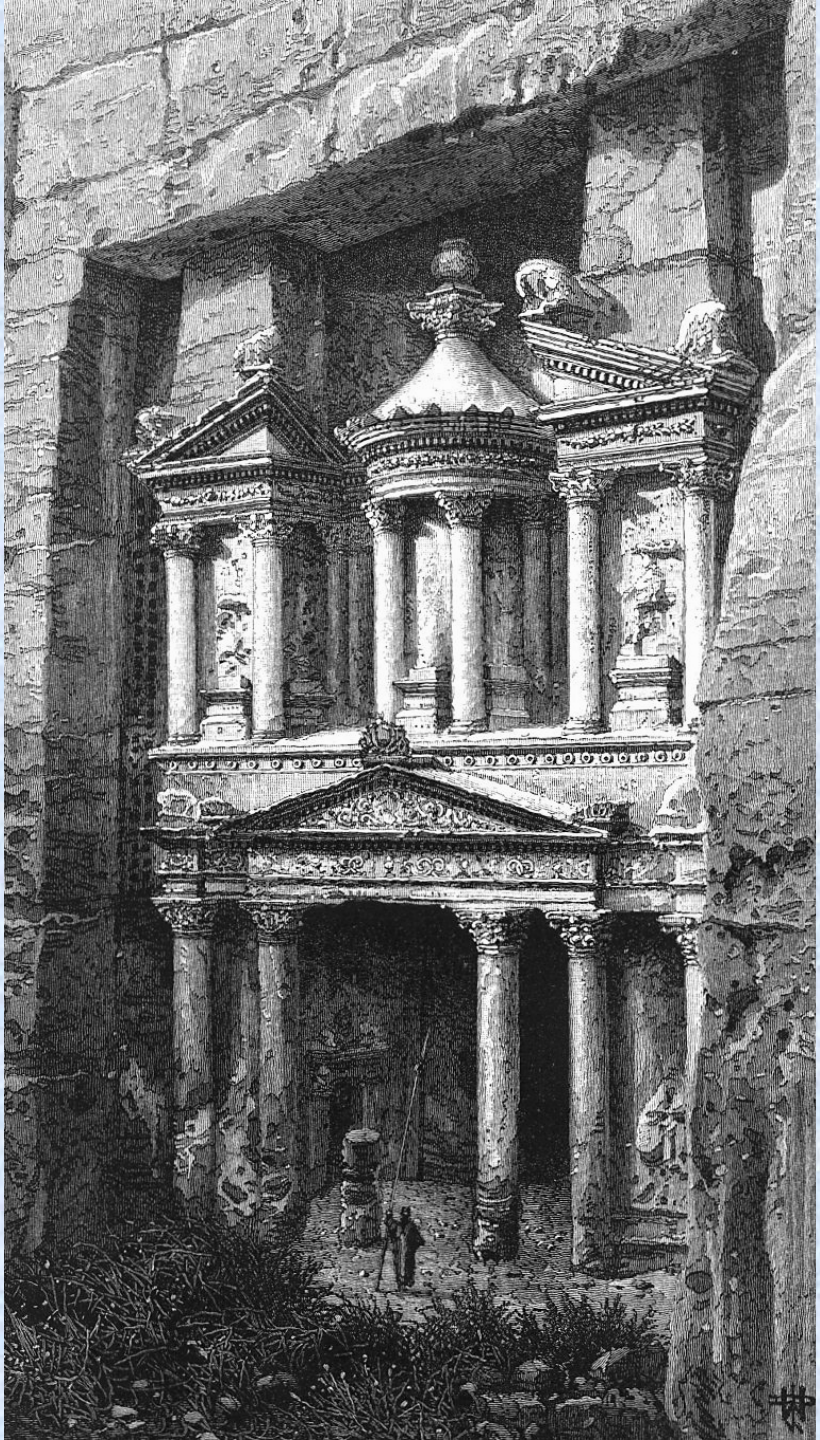

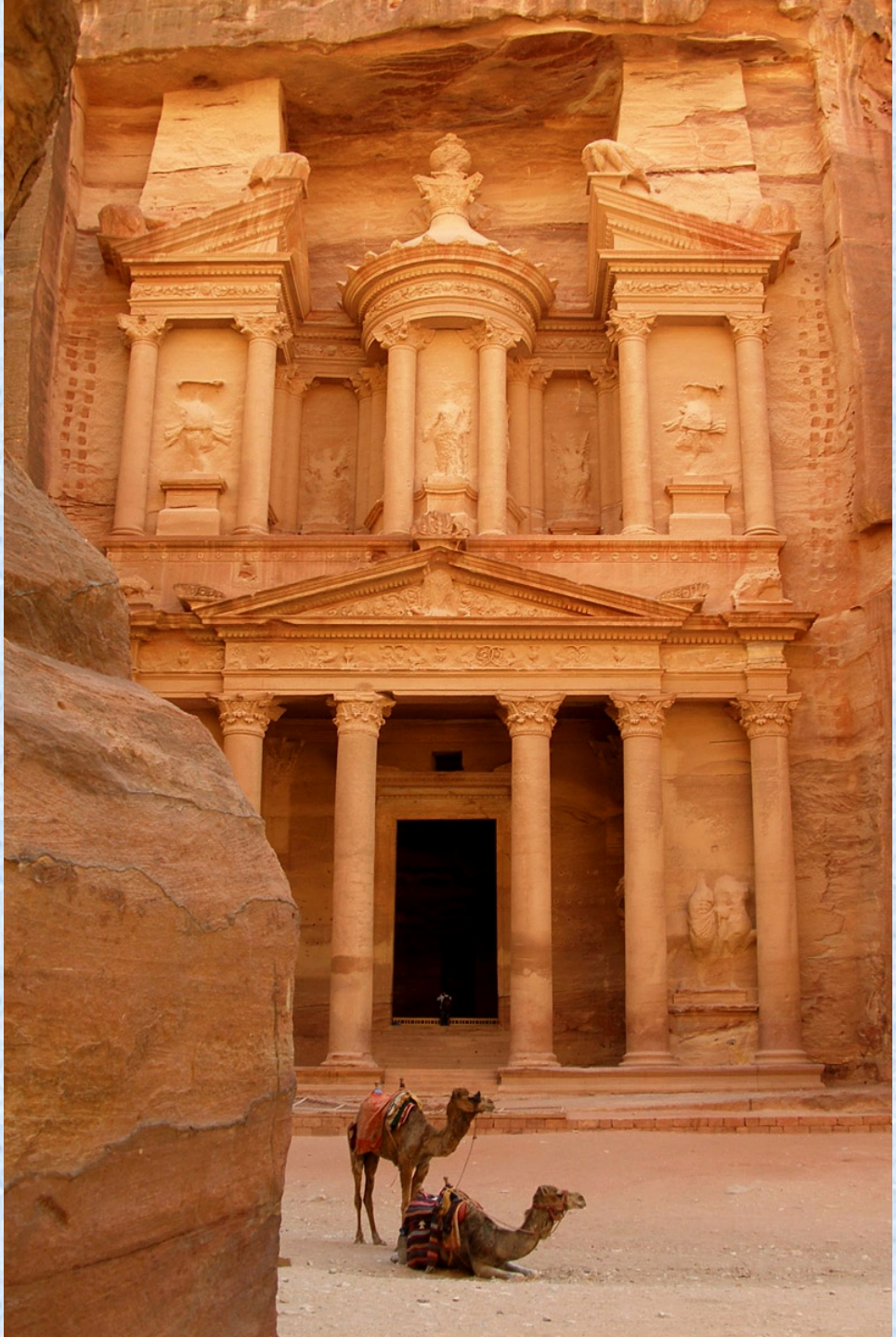

Rock grave in the ruin of Petra

Zdroje:

PIOJAN, José. ***Dějiny umění 1***, 1. vyd. Praha: Odeon, 1977. ISBN: 80-7176-765-4
kol. ***Ilustrované dějiny světa - Úsvit civilizací***, 2. vyd. Bratislava: Gemini, 1993. ISBN: 80-7161-016-X
kol. ***Encyklopedie starověkého světa***, 1. vyd.Praha: Perfekt, 2004. ISBN: 80-8046-269-0
AUGUSTA, Pavel. a HONZÁK, František. ***Jak se žilo ve starověku,*** 1. vyd. Praha: Albatros,1989

Internetové zdroje:

- **http://cs.wikipedia.org**
- **http://commons.wikimedia.org/**
- **http://cs.wikipedia.org/wiki/Baalbek**
- **http://cs.wikipedia.org/wiki/Forum_Romanum**
- **http://p2poakland.wordpress.com/2012/07/14/day-16-july-14/**
- **http://dmakreshanski.deviantart.com/art/Forum-Romanum-Panorama-159675920**
- **http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_monuments_of_the_Roman_Forum**
- **http://ancientrome.ru/art/artwork/index.htm?id=291**
- **http://cs.wikipedia.org/wiki/Pantheon**
- **http://www.sacred-destinations.com/italy/rome-pantheon**
- **http://www.pantheon-institute.com/about-the-institute/administration-staff/at-a-glance/**
- **http://en.wikipedia.org/wiki/Petra**
- **http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/fd/The_Monastery_%28Al_Dier%29%2C_Petra.jpg**
- **http://www.studyblue.com/notes/note/n/arch-221-midterm/deck/3905110**
- **http://westwards.typepad.com/photos/jordan/eddeir.html**
- **http://westwards.typepad.com/photos/jordan/eddeir.html**
- **http://www.lifeintheholyland.com/images/hv/212_Rock_cut_tomb_of_temple,_Petra.jpg**
- **http://www.wondermondo.com/Attractions/Settlements_AbandonedCities.htm**
- **http://www.pacal.de/baalbek.htm§**
- **http://www.ghorayebtravel.net/lebanon-city-info/baalbek**
- **http://sacredsites.com/middle_east/lebanon/baalbek.html**
- **http://www.fransite.net/Klassiek/Romeins/kunst/Temple%20of%20%E2%80%9CFortuna%20Virilis%E2%80%9D %20%28Temple%20of%20Portunus%29,%20Rome,%20Italy,%20ca_%2075%20BCE_jpg_orig.html**
- **http://www.fransite.net/Klassiek/Romeins/index.html**
- **http://vygosh.borec.cz/de-rim.html**
- **http://en.wikipedia.org/wiki/Temple_of_Antoninus_and_Faustina**
- **http://www.sacred-destinations.com/lebanon/baalbeck-pictures/index.htm**